

Datum: 05.03.2018.

Broj: 02-06/716

Svim medijima – dostavlja se

Građani se najčešće suočavaju sa korupcijom u zapošljavanju

Građani se uglavnom žale na neregularnosti u postupcima zapošljavanja državnih službenika, ali i na prijem zaposlenika u javnim preduzećima. U prijavama se obično ističe kako se unaprijed zna ko će biti izabran, ali i na nedostatak transparentnosti konkursnih procedura.

Banja Luka, 05. mart 2018. – Više od **1500** građana obratilo se Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) putem besplatne linije za prijavu korupcije **0800 55555**, a TI BiH je postupao u više od **270** predmeta po prijavama građana, novinara, aktivista i nevladinih organizacija kao i u predmetima koje je sam pokrenuo u 2017.g.

Skoro polovina prijavljenih slučajeva (47%) u kojima je TI BiH djelovao odnosi se i ove godine na sektor državne uprave, a zatim slijede prijave iz oblasti pravosuđa i obrazovanja gdje je zapažen i značajno veći broj prijava u visokom obrazovanju.

Građani se uglavnom žale na neregularnosti u postupcima zapošljavanja državnih službenika, ali i na prijem zaposlenika u javnim preduzećima. U prijavama se obično ističe kako se unaprijed zna ko će biti izabran, ali i na nedostatak transparentnosti konkursnih procedura. Primjetan je i porast broja prijava na koruptivne radnje koje su podnijeli tzv. zviždači. Kao primjer nezakonitog zapošljavanja koji je dobio uspješan epilog izdvaja se raskidanje ugovora koje je Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sklopila sa više lica, nakon što je TI BiH prijavio da je u ovim slučajevima došlo do kršenja Zakona o radu.

Uprkos činjenici da se građani već godinama najviše žale na nepravilnosti u zapošljavanju, institucije odbijaju unaprijediti zakonske i podzakonske akte, koji bi unaprijedili transparentnost u zapošljavanju, a veliki broj javnih ustanova i javnih preduzeća još uvijek nema obavezu provođenja javnih konkursa, što ostavlja prostor nepotizmu i stranačkom zapošljavanju.

Tako je, na primjer, TI BiH utvrdio da Ministarstvo prosvjete i kulture RS nikada nije donijelo pravilnik koji reguliše prijem u radni odnos u predškolskim ustanovama i da to otvara mogućnosti za neujednačene prakse prijema stručnog osoblja u ovim ustanovama. Ombudsmeni su po prijavi TI BiH donijeli preporuku da je resorno Ministarstvo obavezno bez odlaganja donijeti pravilnik kako bi se konačno uredila oblast zapošljavanja u predškolskim ustanovama.

TI BiH je u 2017. godini tužio 15 institucija zbog nedostavljanja informacija od javnog značaja, a dobio je 15 upravnih sporova u ranije pokrenutim predmetima usljed kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama. Institucije i dalje odbijaju dostaviti veliki broj informacija pozivajući se na izuzetke kao što je zaštita ličnih podataka ili povjerljivih komercijalnih informacija.

Povećan broj prijavilaca korupcije i vrste prijava (sumnje na nepotizam, partijsko zapošljavanje, zloupotrebe službenog položaja...) upućuje na to da je korupcija sveprisutna u BiH, ali da dominira u javnoj upravi. Prijave na rad pravosudnih organa pokazuju da postoji izraženo nepovjerenje građana u njihov rad. Istovremeno, ne postoje naznake da je u posljednjih godinu dana unapređen zakonski i institucionalni okvir za borbu protiv korupcije.